

ธรรมเป็นของกลาง

หลวงปู่หล้า เขมปัตโต
(วัดบรรพตคีรี จ. มุกดาหาร)

โพสท์ในลานธรรมเสวนา หมวด ชีวิตกับธรรมะ กระฐู 14384 โดย: ปู่แก้ว 10 มี.ค. 48

การปฏิบัติพระพุทธศาสนาจะปรารถนากบ้าง เพราะเหตุว่าบารมีอินทรีย์ที่ไม่แก่กล้า ไม่อยู่ในระดับเดียวกัน คล้ายกันกับดอกบัวสี่เหล่าซึ่งมีอยู่ทุกยุค ทุกสมัย ทุกกาล ทุกเวลา มรรค ผล นิพพานก็มีอยู่ทุกกาลทุกเวลา ไม่ล่วงลับดับไปทางใดเลย พระธรรมคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งหลายจะมากกว่าล้านๆ พระองค์ ที่บังเกิดขึ้นเป็นยุคๆ กี่ดี ก็เป็นคำสั่งและคำสอนอันเดียวกัน ไม่ได้ลบล้างและคัดค้านกันเลยแม้แต่ชนิดเดียว เพราะบริบูรณ์พร้อมทั้งเหตุและผลพอ ไม่มีขัดแย้งแข่งดีแข่งเด่นกันอันใดเลย เพราะเป็นธรรมาธิปไตยเต็มภูมิแล้ว และก็เป็นโลกุตระคำสอนโดยตรง ด้วยไม่มีโลกียมาปนเปไปทางใดเลย ถึงจะแจกแยกออกเป็นตอนต้น ตอนกลาง ตอนท้าย ก็แจกออกตามนิสสัยวาสนาของกัลปบุตรกัลปธิดาของท่านผู้ที่จะปฏิบัติให้เข้าใจความหมายของจิตและธรรมไปเป็นชั้นๆ เท่านั้น คิวสุดท้ายที่ประสงค์จูงใจก็หวังเพื่อให้พ้นจากกิเลสอาสวะโดยสิ้นเชิงเท่านั้น จะทรงเทศน์สั้นหรือเทศน์ยาวหรือเทศน์ขนาดกลาง ก็ทรงเทศน์ตามวาสนาบารมีอินทรีย์ของผู้ฟังที่แก่กล้ามาแล้ว หรือเทศน์ประการใดขนาดไหนก็เท่านั้น สุดท้ายก็มุ่งหมายให้พ้นทุกข์ในสังสารวัฏโดยด่วน

บรรดาท่านผู้ทรงเจตนาแท้ไม่เทียม ไม่ปลอม นอมจ้านนไม่ถือลัทธิอื่นมาปรนปรี้อกับพระพุทธศาสนาหรือคลุกเคล้าอมเมาให้ช้าเวลา เจตนาเพื่อให้พ้นทุกข์ในปัจจุบันชาติแล้ว (เป็นเครื่องตัดสินสื่อแสดงให้รู้ได้ว่า บารมีแก่กล้ามาแล้วหนอ) และแก้ปัญหาของเจ้าตัวท่านผู้นั้นก็ไม่มีอะไรมากนัก ปฏิบัติตรงไปไม่สงสัยลังเล ไม่มัวเมาเซในด้นภาวนา ไม่คิดปัญหายู้งกับนิมิตแขกนอกที่เป็นรูปและอรูปร นิมิตเดิมตั้งเป็นประธานอาจารย์เดิม ก็ทรงสติปัญญาจคงอยู่ให้ชัดเจนเป็นหลักฐานที่ตั้งทัพ เช่น ลมออกลมเข้าเป็นต้น เอาเป็นแม่เหล็กดึงดูดของกรรมฐานทั้งหลายให้มาอยู่ในวงแขนของพระอานาปานสติ ที่เป็นกรรมฐานเลิศในพระพุทธศาสนา ทั้งสมณะและวิปัสซากลมกลืนกันไป ในขณะที่ไม่เกี่ยวกับการส่งสายหาให้เคลื่อนที่ เห็นแจ้งชัดกันอยู่ดีๆ พร้อมกับลมออกเข้าแห่งไตรลักษณ์ เห็นติดต่อกันอยู่ในอุ้งของพระสติ พระปัญญา ไม่ต้องสงสัยสรรพ

โลกว่าจะเป็นอื่นนอกไปจากไตรลักษณ์ เห็นประจักษ์ชัดแจ้งเป็นสันติภูมิจึง กัลลโธ*
(“ลโธ” เป็นสำนวนพูดขององค์หลวงปู่หล้า มีความหมายเหมือนคำว่า “อ้อ” คือเข้าใจ
แล้ว รู้ชัดแจ้งแล้ว) เพื่อหน่ายคลายหลง ก็ปลงภาระสะสางตัวเหตุ หมดประเภทที่จะ
ทะเยอทะยานในสังขารโลกทั้งปวง สมุทัยก็ดี ตัณหากี่ดี ทุกข์ทางใจก็ดี ก็ไม่มีประตู่จะ
ส่งเสริม มรรคก็เจริญไปในตัวแล้ว นิโรธก็แจ้งไปในตัวแล้ว (ไม่ต้องเรียงแบบก็ได้)

มรรคแปดก็กลายเป็นเชือกแปดเกลียวรวมเป็นอันเดียวไปในตัว จะว่าไปครบแปด
หมื่นสี่พันพระธรรมชั้นเป็นมูลกระจายก็ตามที่เกิด สังขารก็ไม่พ้นจะได้หารลงมาหาเอ
กะสติ เอกะปัญญา ในปัจจุบันอันสมคูลย์กันขณะเดี๋ยวนี้นี้แล ฯ

ข้ามทะเลหลงด้วยความไม่หลง ข้ามผู้รู้ด้วยความไม่ติดอยู่ในผู้รู้ ข้ามความลุ่มตัว
ลุ่มใจ ลุ่มธรรม ด้วยความไม่ลุ่มตัว ไม่ลุ่มใจ ไม่ลุ่มธรรม

ว่าไปเท่าใด ก็กายสังขาร วจิตสังขาร จิตตสังขาร พระนิพพานมิได้มายืนยันว่าและ
ไม่ว่าด้วยดอกอนิจจาเอ๋ย ฯ

ทรัพย์ อ่านว่า ชับ ทรัพย์ภายนอกคือ โลภียทรัพย์ ทรัพย์ภายในคือ โลภุตรทรัพย์
และก็เป็นอริยทรัพย์ที่เจริญก้าวหน้าสูงส่งตรงไปนิพพาน มีศรัทธาทรัพย์ เป็นต้น เชื่อใน
พระพุทธศาสนา คือ พุทธัมสงฆ์** พร้อมด้วยพระสติปัญญาสมคูลย์กันแบบแบบกาย เป็น
นายหน้าหัวจักรเบื้องต้น เมื่อมีทรัพย์เบื้องต้นเป็นนายไปแล้ว ทรัพย์อื่นๆ ที่ยังไม่เกิดขึ้น
ก็เกิดขึ้น ที่เกิดแล้วก็เจริญมากขึ้น ผู้ที่เคารพปฏิบัติพระพุทธศาสนา ใจย่อมรักษาและ
พยายามสร้างขึ้นทำขึ้น ให้เกิดให้มีในขั้นต้นคานดวงใจ เพราะไม่เป็นของหนัก หาบ
หิ้วได้เหมือนทรัพย์ภายนอก โจรลักปล้นจี้ไปไม่ได้ เพราะเอาฝากคลังมหาสมบัติไว้อยู่ที่
เมืองใจ กรุงใจ และก็เป็นทรัพย์สินที่อบอุ่นของใจชั่ววันรันดร์ด้วย เรียกว่า “ทรัพย์ภายใน
นี้มันคงถาวร”

ท่านผู้ยินดีทรัพย์ภายในก็ คือ ผู้รู้จักทรัพย์และรู้จักคุณค่าของทรัพย์ด้วย บรรดา
ท่านผู้ไม่ยินดีทรัพย์ภายในก็ตรงกันข้ามไป ไม่ต้องอธิบายไปมากก็ได้ดอก กล่าวต่อไป
ให้ถึงพริกถึงขิงว่า ทรัพย์ภายนอกที่เป็นสังหาริมทรัพย์ก็ดี อสังหาริมทรัพย์ก็ดี
สวัญญาณกทรัพย์ก็ดี อวิญญานกทรัพย์ก็ดี อันมีอยู่ทรงอยู่ในสรรพไตรโลกาทั้งปวง
ย่อมเป็นเมืองขึ้นของพระพุทธศาสนาทั้งนั้น (ความจริงในส่วนนี้ ไม่ปรารถถึงอีกก็จริง
อีกแท้ๆ) พระพุทธศาสนาเต็มภูมิแท้หมายเอาพระนิพพาน แต่มิใช่หนีพพานนอก

พระพุทธศาสนาที่หมายเอาพรหมโลกเป็นพระนิพพาน เหมือนเกจิอาจารย์นอก
พระพุทธศาสนาที่ยืนยันกัน มิได้ปรารภเข้าข้างกิเลสของผู้เขียน ปรารภเข้าข้าง
ธรรมาธิปไตยอันเป็นธรรมแท้ มีปัญหาสอดเข้ามาว่า มีท่านผู้ใดมาถวายสรรพไตร
โลกธาตุเป็นสมบัติของพระพุทธศาสนาแล้ว ถ้าผู้เขียนไปล่วงเกินเอาตามอัตโนมัตถิก็ต้อง
ปาราชิกสิ ตอบเบาๆ ไว้ว่า นั่นเป็นเรื่องของพระวินัย และผู้เขียนมิได้สำคัญตัวว่าได้เป็น
เจ้าของพระพุทธศาสนาแต่ผู้เดียว วางไว้ตามธรรมชาติ ปล่อยไว้ให้มนุษย์ เทวดา มาร
พรหม ทุกถ้วนหน้าทั่วทั้งไตรโลกา มีอิสระเป็นพระพุทธศาสนาสามัคคีด้วย คล้ายกับ
ทอดผ้าป่าสามัคคี เป็นต้น

ตอบแบบเบาๆ เข้าไปอีกว่า พระพุทธศาสนาเปรียบเทียบกับของสูง ไม่มีอันใดจะสูง
เท่าทัดเทียมถึงได้ ที่นี้เทียบกับของนอกที่ตาเห็นได้ ไม่ต้องเปลืองเวลาทุมเถียงกัน เข้ม
ทึบจะมีกลิ่นๆ ก็ตาม เป็นเมืองขึ้นของทิศเหนือ ชี้ไปทางทิศเหนือโดยไม่รู้ตัว โดยมีได้มี
ท่านผู้ใดบังคับและถวายให้ชี้ไปทางทิศเหนือเลย ชี้ไปอยู่ไม่มีกาล ไม่มีเวลา ไม่มี
กลางวัน ไม่มีกลางคืน และเข้มนทศก็มีได้บ่นพิโรธว่า ข้าพเจ้าเสียเปรียบทิศเหนือมาก
เพราะเป็นเมืองขึ้นของทิศเหนือ และทิศเหนือก็ไม่ตะลิตะลานโอหังมังคะโลว่าเข้มนทศ
ทั้งหลายเป็นบ่าวไพร่ เป็นเมืองขึ้นของเรา ชี้มาทางเราโดยไม่มีกลางวันกลางคืน เทียบ
พระพุทธศาสนาในทางลึกลับซึ่ง เพื่อให้สติปัญญาคำนึงได้หลายทาง น้ำห้วยหนองคลองบึง
บางต่างๆ ไหลลงสู่ทะเลและมหาสมุทร ไม่มีกาล ไม่มีเวลา ทั้งกลางวัน ทั้งกลางคืน
ใด ทรัพย์สินในสรรพไตรโลกาก็ดี ลัทธิและวิชาใดๆ ในสรรพโลกทั้งปวงก็ดี ก็ไหลลงสู่
เป็นทรัพย์สิน เป็นเมืองขึ้นของพระพุทธศาสนาโดยไม่รู้ตัวทั้งนั้นละ ดังได้ปรารภเรื่อง
เข้มนทศกลิ่นๆ ก็เป็นเมืองขึ้นของทิศเหนือที่ชี้ไปเสมอ แต่ด้วยอำนาจของความจริง ไม่
หนีจากความจริง ย่อมทรงไว้ซึ่งความจริงตามธรรมชาติแต่ละชั้นแต่ละชั้น สูงขึ้นไป
สูงขึ้นไป แม้ธรรมชาติอันไม่มีกิเลส คือพระนิพพานก็ยังละเอียดมากไม่มีประมาณ สูง
แหลมคมลึกลับซึ่งไม่มีประมาณได้อยุ้นั้นแลนา กล่าวยืนยันได้ว่าทรัพย์สินในสรรพไตร
โลกาเป็นเมืองขึ้นของพระพุทธศาสนา กล่าวพูดไม่ประหมาเลย จะถูกกล่าวคู่ว่าเป็นบ้า
เข้าข้างตัว ก็มีที่ปล่อยวาง ว่าเป็นของสักแต่ความรู้ตามความเป็นจริงของธรรมอันเป็นจริง
ในส่วนนี้เรียกว่า “อนัตตา” เมื่ออนัตตาไม่เลยเกิดก็ยิ่งเกิดปัญญา อนัตตามีขอบเขตทรง
เดชกำจัด อวิชชา ตัณหา อุปาทาน กรรม ฯลฯ จะขอตอบเบาๆ เข้าไปอีกให้ถึงทุกิตะติว่า
ทรัพย์ในสรรพไตรโลกาธาตุเป็นเศษกระดาษของพุทธเจ้าพวกที่ว่าได้ เพราะท่านได้

คล้ายได้ทอดบังสกุลหรือทอดผ้าป่าไว้ไม่อาลัยต่อผู้ท่องเที่ยวในสังสารวัฏ ผู้มีกิเลสมากก็
ของกู ของกู มีความหวังและยึดถือเอามาก ผู้มีกิเลสน้อยก็ยึดถือและมีความหวังเอาน้อย
ถึงจะว่าของกู ของกูบ้าง ก็ไม่กำแน่น มีขอบเขตพอจะปล่อยวางได้ และก็แสวงหาทาง
บริสุทธิ์ มียางอายุไม่โลดโผนแบบกินไม่เลือกเพราะมีหิริโอตัมปสะ สะดุ้งกลัวต่อบาป จะ
กลายเป็นกลิ่นกินคนขวานคนพริ้วไป และบางรายก็จะกลายเป็นยาพิษเคลือบน้ำตาล ก็
ต้องแสวงหาไม่ปิ่นเกลียวธรรมชาติของพระพุทธศาสนา พร้อมทั้งแบ่งเวลาแต่ละวัน แต่ละ
คืน ปฏิบัติธรรมอันใกล้ชิดติดสนิทใจ เพื่อให้กิเลสอนุสัยสิ้นไปในขั้นต้นดานโดยด่วน
ในปัจจุบันจิตปัจจุบันธรรม (แต่มักเรียกกันว่า ปัจจุบันชาติ) ปัจจุบันชาติอันใกล้ชิด ก็คือ
ปัจจุบันจิตปัจจุบันธรรมเราดีๆ นี่เอง เพราะเหตุว่าจะตัดมรรคผลชั้นใดๆ ก็ได้ ก็ปัจจุบัน
จิตปัจจุบันธรรมเท่านั้น มิใช่จิตอดีตธรรมอดีต มิใช่จิตอนาคตธรรมอนาคต เพราะอดีต
ล่วงไปแล้ว มีแต่บัญชี อนาคตเล่าก็มีแต่บัญชี เพราะยังไม่มาถึง เมื่อมัวเกี้ยวบดเอื้อองอดีต
อนาคตอยู่ ปัจจุบันก็พลอยเสียไปด้วย (กลายเป็นนิทานหมากับเงา เสียทั้งเงาและก้อน
เนื้อ)

ย้อนคืนหลังเพราะยังไม่ได้ปรารภพุทธสี่จำพวก พุทธสี่จำพวกนั้นก็คือ พระ
อรหันต์สัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งหลายมากกว่าร้อยโกฏิ พระปัจเจกพุทธเจ้าก็เช่นกัน พระ
สาวกอรหันต์พระสาวกอรหันต์ก็เช่นกัน แต่ละจำพวกก็มากกว่าร้อยโกฏิเช่นกัน
พระองค์ท่านทั้งหลายเหล่านั้น คายทิ้ง ถ้ายทิ้ง เหมือนน้ำลายและอุจจาระปัสสาวะกับ
เรื่องทรัพย์สินฯ ของสรรพไตรโลกธาตุแล้ว เพราะรู้ชัดปฏิบัติชัดหลุดพ้นไม่อาลัย คือพ้นชัด
ตัดหลงตรงสู่ที่เมืองใจ ไฟกิเลสดับรอบเมืองใจ เพราะพระสติพระปัญญาเป็นกอง
ดับเพลิง ไฟไหม้เมืองใจก็เอาน้ำเมืองใจดับ ถ้าจะไปเอาเมืองตา เมืองหู เมืองจมูก เมือง
ลิ้น เมืองกายนั้น เขาโทรเลขด่วนถึงเมืองใจ มอบความเป็นใหญ่ให้เมืองใจผูกขาดในตัว
แล้ว (เขาไม่บอกปิดอะไรกับเมืองใจก็ได้) คำว่า “ทรัพย์สินหมายความว่าทรัพย์สินภายนอก
ทรัพย์สินภายนอกอยู่ได้อ่านาใจไตรลักษณ์” ถ้าใดๆ ในโลกล้วนที่เป็นรูปและเป็นนามอยู่
เหนือไตรลักษณ์แล้ว ก็ไม่มีประตู่จะเบือนหน้าคล้ายเมฆหลุดพ้นได้ ที่สอนให้พิจารณา
กองนามรูปตามเป็นจริงนี้ ไม่ได้หมายความว่าจะให้เอากองนามรูปไปพระนิพพานด้วย
พิจารณาถอนความหลงคือ อวิชชาให้เป็นวิชาเพื่อให้เบือนหน้าคล้ายหลุดพ้นแบบแยก
กายถึถ้วนดับสนิทแบบเย็นๆ ต่างหาก “ใช้เย็นแทนดับ” ไม่ใช่เย็นแบบน้ำแข็งหรือเย็น

แบบฉุกเฉินเลย รัชชาธิธรรมอันดับสนิทเย็นสนิททรงอยู่มีอยู่ มิได้สูญมิได้ดับมิได้ว่าง
ไปจนเลยเถิด “เรียกว่าธรรมอันไม่ตายไม่แปร”

“พระนิพพานไม่ใช่ผู้รู้ เหนือผู้รู้ไปจนไม่มีที่หมาย” ถ้าหมายอยู่ยังไม่ใช่พระนิพพาน
เป็นเพียงความหวังและเจตนากำลังเดินทางใจมรรคใจเท่านั้น ธรรมชั้นนี้เป็นธรรมชั้นสูง
มาก มอบให้เจ้าตัวแต่ละรายเป็นผู้มีสิทธิ์เห็นเองรู้เอง จึงเป็นของไม่นอกเหนือ ถ้า
นอกเหนือไปกว่านี้แล้ว เป็นธรรมหาพรรคหาเสียงภายนอกเหมือนชาวโลกที่อลหม่าน
กันอยู่ เป็นปัญหาเข้าโลกแตก ชาวโลกรบราฆ่าฟันกันเพื่อให้โลกแตกและฉิบหาย อ้ายที่
แท้ก็คือสร้างเวรภัยคุณทวีหมกไหม้ไว้ในโลก กุทิ มิงทิ ไม่จบสิ้น

อนึ่ง ผู้บารมีอินทรีย์ยังอ่อน เป็นดอกบัวอยู่ใต้น้ำ จะมีบทบาทชักจูงให้เคารพรัก
การปฏิบัติพระพุทธศาสนาสักเพียงใด ก็ย่อมเป็นไปได้ยากเพราะบุญเก่าน้อยนัก ไม่
สามารถมีกำลังหนุนและเพิ่มพูนได้ ยังไกลริบหรือริบหรืออยู่จนขอบฟ้า ขอบดิน วิญญาน
ปฏิสนธิยังปฏิสนธิอยู่กับมิดโลกันตนรก โลกันตนรกขุมมิดในปัจจุบันทันตาไม่ได้อยู่ได้
ดินได้ฟ้าไกลไกลอันใด ตั้งอยู่รอบหัวใจของผู้ถือว่า ไม่มีบุญและบาป ไม่มีมรรคผล
นิพพาน ตายแล้วก็ถือว่าสูญไปทั้งนั้น ยืนยืนอยู่หน้าเดียว ดิ่งลงไป

ความเหินดิ่งลงไปทางเดียวอันมีน้ำหนักมากกว่าแผ่นฟ้าแผ่นดินแล้ว พระสัมมาสัม
พุทธเจ้าพระองค์ใดมาอธิบายเทศนาถอนออกก็ถอนไม่ได้ ดิ่งลงไปทางดีก็เหมือนกัน ดิ่ง
ลงไปทางชั่วร้ายก็เหมือนกัน เจ้าตัวท่านนั้นจะเห็นชัด อันพร้อมด้วยเหตุผลโดยเฉพาะ
ส่วนตัว การชี้แจงเหตุผลให้กันฟังและจะปฏิบัติตามมันเป็นคนละเหตุผล เป็นคนละรส
เป็นคนละชาติ หิวอาหารต้องรับเองฉันเอง หิวนอนต้องนอนเอง ท่านผู้อื่นทำแทนไม่ได้
ไม่เหมือนงานภายนอกเลย

แม้งานภายนอกก็ดี ท่านผู้อื่นทำแทนได้ก็ยังมียิ่งหย่อนอีก บางทีทำดีกว่าเราไปอีก
บางทีทำพอเสมอเรา บางทีทำเลวไปกว่าเรา เพราะหลายบางที ถ้าว่าไปปรมาตม์แล้ว เขา
ทำให้เราก็คือทำให้เขานั้นเอง เช่น ลูกศิษย์ทำข้อวัตรให้อาจารย์ จะว่าทำถวายอาจารย์ได้
ได้ก็ไม่ถูกอีกล่ะ ก็ข้อวัตรและศีลวัตรของลูกศิษย์จะเจริญแก่ลูกศิษย์ เรียกได้ว่า ลูกศิษย์
ทำให้ลูกศิษย์อยู่โดยตรงแล้ว ถ้าลูกศิษย์ไม่ทำถวายเล่า ลูกศิษย์ก็เป็นอับติทุกกฎ ไม่ถูก
กับพระวินัยของลูกศิษย์อีก ในตอนนี้ไม่หนักหนักเดิมอยู่แล้ว ทำดีก็ทำให้ตน ทำชั่วก็ทำ
ให้ตน ถ้าหากว่าลูกศิษย์ทำด้วยความไม่พอใจ รัชชาธิความไม่พอใจนั้นก็อยู่กับหัวใจของ

ลูกศิษย์ ไม่ได้มาเป็นรศชาติอยู่กับหัวใจของอาจารย์เลย แม้อาจารย์จะตั้งใจทลายใจลูกศิษย์ได้ก็ตาม ว่าการทำของเธอทำได้ยังไม่พอใจก็ดี ก็เป็นหลังจากเล็มก้างเขา เขาย่อมรู้ใจเขาก่อนเราทลายเขาแล้ว การดักจิตดักใจจึงเป็นที่หลังของผู้ถูกดัก ไม่สำคัญอะไรนัก

การดักจิตดักใจของตนเอง ย่อมเป็นภวนาอยู่ในตัว ทวนกระแสเป็นจิตตานุปัสสนาสติปัฏฐาน เพราะจะได้รู้ว่าเดี๋ยวนี้มีกามวิตก พยาบาทวิตก วิหิงสาวิตกหรือไม่ละ ถ้ามีหรือไม่มีจะได้รู้ เมื่อรู้ว่ามีจะละด้วยวิธีใดก็จะรู้ด้วยวิธีนั้น บรรเทาหรือไม่ก็จะรู้ได้ ขาดไปแล้วไม่กำเริบด้วยวิธีใดก็จะรู้ด้วยวิธีนั้น กำเริบขึ้นด้วยวิธีใดก็จะรู้ด้วยวิธีนั้น การพิจารณาจิตในจิตนี้ จะปฏิเสธไม่ได้ถ้าปฏิเสธแล้ว การพิจารณาจิตก็ไม่บริบูรณ์จะเป็นจิตบริสุทธิ์ไปได้ยาก เพราะขาดจิตตานุปัสสนาสติปัฏฐานย่อมไม่สมบูรณ์

พระอรหันต์จำพวกเดียวจะไม่ลำบากกับจิต เพราะจิตสะอาดดีพอแล้ว จิตมิได้ประกอบกับเหตุผลใดๆ ทั้งสิ้น เพราะเหนือเหตุผลไปแล้วปราศจากโทษ มิได้รักษาคุมจิตอยู่เหมือนคนคumnักโทษ เมื่อกิเลสคือความหลงไม่เข้าไปยึดถือเอาจิตเป็นตน ตนเป็นจิตแล้ว อุปาทาน อวิชชา ตัณหา สมุทัย ทุกข์ก็ตั้งอยู่ไม่ได้ สมมุติก็ทรงสมมุติตามเคย ไม่มีใครไปจับปล้นได้ถอนเอาเป็นเจ้าของ แม้ธรรมฝ่ายวิมุตติก็ทรงวิมุตติตามเคย ไม่มีใครไปจับไปปล้นไปลักได้ลักถอนให้เป็นกรรมเป็นวิบากเป็นวิภูจักร-ภูจกะอะไร ก็จับกันไป ไม่มีปัญหาของอนิจาอีก

เราทั้งหลายได้มาประสบพบเห็นพระพุทธศาสนาแล้วพร้อมทั้งตานอกและตาใน คือปัญญา เป็นโศกชะตาอันประเสริฐศรี รักปฏิบัติบวกลบคุณทวิจนถึงที่สุดทุกข์โดยชอบ มีหวังให้เนิ่นช้าเพราะเหตุว่าเราเป็นมนุษย์เต็มภูมิ มิได้บกพร่อง บ้าใบ้เสียจริตผิดมนุษย์อันใดเลย ปัจจัยเครื่องอาศัยของบรรพชิต พระบรมศาสดาและพระอริยสาวกทั้งหลาย เหล่านั้นก็ได้ทรงพระมหากรุณาธิคุณจัดแจงเตรียมพร้อมบริบูรณ์ไว้ให้เราเราเรียบร้อยแล้ว เป็นของทิพย์อยู่โดยตรงแล้ว คือ จีวร บิณฑบาต เสนาสนะ เกสส์ทั้งหลายเหล่านี้

พวกเรามีหน้าที่ทางเดียว คือ สรงน้ำให้สะอาดในสรรพางค์กายทุกส่วนพอควร แล้วตั้งหน้าสวดหรือบริโภคมโดยเคารพเท่านั้น ฝ่ายจิตใจที่สกปรกโสมมด้วยไฟราคะไฟโทสะไฟโมहनนั้นเป็นไฟอันร้อนเผาผลาญกว่าไฟธรรมดา ธรรมวินัยอันจะระงับนั้นแลนา พระองค์และพระอริยะสงฆ์ก็ได้ทรงสั่งสอนและสอนไว้ให้เราเราเรียบร้อยแล้ว ไม่สูญหายไปไหน

หนึ่ง มักจะได้ยินบ่อยๆ ว่าการปฏิบัติอึดคัดลำบากใจปาดะสารพัดจะพรรณนาแท้ๆ ถือตรงกันข้าม ถือว่าการทำสกปรกใส่ตัวเป็นของสะดวก ถือว่าการสร่งน้ำเป็นของยาก นัก การที่เอาความเห็นอย่างนั้นมาเป็นนายหน้าของหัวใจ ความเห็นชนิดนั้นเป็นเครื่อง อบอุ่นได้หรือประการใด หรือกลับเป็นภัยของใจไปอีก ผู้ชอบพิจารณาไม่เอามุกทะลุออก หน้าก็ตอบตนได้เร็วไว ว่าเป็นภัยของใจตรงๆ ไม่นำทรงใจให้เจริญก้าวหน้า เป็นวิชา เบียดเบียนตนเบียดเบียนใจ ใจไม่เป็นที่พึ่งของใจได้ ตนไม่เป็นที่พึ่งของตนได้ ใจกับตน มีความหมายอันเดียวกัน

เรื่องของหนูพิจารณาได้ ให้เทียบกับธรรมะ หนูบางชนิดไม่สร้างรัง แต่ไปอยู่รัง เก่าเขา คล้ายกับบุคคลผู้ไม่หนักไปในทางเรียน แต่เมื่อมีคนมาเล่าเรื่องธรรมะของเก่า โบราณให้ฟังบ้างแล้ว ก็พยายามนำเอาไปปฏิบัติเท่าที่ควรจะได้ปฏิบัติได้ และก็ได้ รับ รสชาติของธรรมะบ้างโดยไม่เปล่าประโยชน์ไปหน้าเดียว เรียกว่าลึนรู้จักรสแกง ตามที่ จิบน้อยและมากในส่วนเหตุผลที่ตนทำ

หนูบางชนิดสร้างรัง แต่ไม่รู้ว่ามีหนิไปไหน ไม่พอใจอยู่รังเลยละ คล้ายกับบุคคล ผู้เรียนมาแล้วไม่ปฏิบัติตาม เปรียบเหมือนช้อนที่ตักแกงวันยังค่ำไม่รู้รสแกงเสียแล้ว หนู บางชนิดทั้งสร้างรังด้วยทั้งอยู่ด้วย แปลว่า ทั้งเรียนด้วยทั้งปฏิบัติด้วย หนูบางชนิดทั้งไม่ สร้างรังด้วย ทั้งไม่แสวงหาที่อยู่เป็นหลักด้วย คล้ายลมพัดนุ่นปลิวไปในทิศทั้งสี่ไม่มี หลักแหล่ง คล้ายกับบุคคลไม่พอใจฟัง ไม่พอใจเรียน ไม่พอใจปฏิบัติ

ฝ่ายเราผู้เขียนและผู้อ่านอยู่ขณะนี้แล้ว จะเป็นหนูชนิดไหน? แบบอะไรก็ดี ก็ขอให้มี อิศระเลือกเอาตามนิสัยประสงค์แต่ละรายของเจ้าตัวตามศรัทธา แต่ถ้าวาสนาบารมีได้ เคยสร้างสมทางดีมาบ้างก็เป็นทุนในกระเป๋ใจจะอยู่แบบไม่ลอยน้ำหรือแบบลมพัดนุ่น ปลิวไปในทิศทั้งสี่ก็ยอมเป็นไปไม่ได้เป็นอันตราย ย่อมต้องสร้างคิวกติวิถุณขึ้นที่ใจ ไม่ถึงเลสงสัยเลย ผู้ไม่สงสัยในพระพุทธศาสนาเป็นชาติและชีวิตที่มีพระคุณค่า เวลาไม่ เปล่าไปเฉยๆ เขาย่อมเตือนตนเองในทางบุญสุนทานอยู่แบบมีสง่าผ่าเผยไม่คับแคบ เหมือนบางรายท่านหนักไปทางตระหนี่เหนียวแน่น เอามูลค่ามาบริจจาคในคราวจำเป็น หลบหลีกไม่ได้ เพียงสี่ห้าบาทก็เท่ากับลูกตายไปคนหนึ่งแล้ว ผู้เขียนและผู้อ่านก็คงจะ เคยเห็นมาบ้าง นอกจากตัวเราไปแล้ว ก็ยอมให้เป็นเรื่องท่านผู้อื่นไปซะ เพราะเป็นบาง รายเท่านั้น ตัวเราควรมองตัวเราเองให้มากหลาย จึงจะกลายเป็นคนดีได้ มัวแต่มองท่าน ผู้อื่นแล้วไซ้ร้ ก็จะกลายเป็นคนพาลไปไม่รู้ตัว เพราะนิสัยคนพาลยอมเพ่งโทษผู้อื่นเป็น

วัตร โบราณท่านมักกล่าวว่าอุจจาระของตนนั่งดมอยู่พอดม อุจจาระท่านผู้อื่นเล่ามา
กระทบจมูกเข้าก็เกิดเป็นพิษเป็นภัยขึ้น โลกทั้งปวงย่อมเป็นแบบนี้เป็นส่วนมาก หาก
โลกทั้งปวงหันไปเ็นทางสอนตนเองเป็นขั้นที่หนึ่งและเป็นของจำเป็นมากกว่าสิ่งใดๆ
แล้ว การได้เที่ยงเที่ยงอน รั้งเกียจเบียดสีกันก็คงสงบไปในตัวเท่าที่ควร และ
พระพุทธศาสนาก็ยืนยันว่า “สอนตนดีแล้วจึงสอนท่านผู้อื่น จะได้ไม่เดือดร้อนภายหลัง”

ปรารภน้อยไม่พอบรรยาย ปรารภหลายถูกกล่าวคำว่าอวดดี เอาทิฐิโลกมา
ป้อนทิฐิของตน “แบกโลกหลังหักตาย” แต่ถ้าไม่บรรยาย ปัญญาที่ไม่กระจ่าง ต่างได้
ทวนกระแสดูตน คั่นดูใจว่าได้ผลประการใด การวิจารณ์แบบนี้ได้ความว่าเพิ่มความ
ระอา เพิ่มความเบื่อหน่ายทวิคูณ ไม่เสียดายจะมาพอกพูน เกิด แก่ เจ็บ ตายอีก เป็นมนุษย์
สุดจะปลื้มให้พ้นความทุกข์

ไม่ยินดีในทุกข์ ไม่ยินดีในสังขาร ไม่ยินดีในกิเลส ไม่ยินดีในชาติๆ ภพๆ ไม่ยินดี
ใดๆ ทั้งปวงในโลก ไม่ยินดีในอนิจจัง ไม่ยินดีในกองนามรูป ไม่ยินดีในอดีตอนาคต ก็มี
ความหมายและรสชาติเป็นอันเดียวกัน แต่อาศัยปัจจุบันเป็นเครื่องพิสูจน์ “เพราะเอาศีล
สมาธิ ปัญญา รวมเป็นกองพลไว้ที่นี้แล้ว”

พระพุทธศาสนาจะตั้งมั่นคงแน่นหนาได้ในหัวใจของมนุษย์ เทวดา มาร และ
พรหมได้มั่นคง ก็เพราะทรงศรัทธาอันสมดุลงกับปัญญาแก่กล้าเรียกว่าเชื่อในสิ่งที่ควร
เชื่อ เช่น เชื่อว่าทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่วเป็นต้น เชื่อลงได้สนิทไม่สงสัยกลางแกลง เชื่อพระ
พุทธ พระธรรม พระสงฆ์อันเป็นพุทธแท้ ธรรมแท้ สงฆ์แท้นั้นทรงอยู่มีอยู่ทุกกาลของ
โลก เพราะพระองค์ทรงยืนยันว่าเราปรินิพพานล่วงไปแล้วก็ตาม พระธรรมคำสั่งสอนที่
เราสอนไว้แล้วบริบูรณ์นั้น จะเป็นพระศาสดาของพวกท่านเต็มภูมิ

ทุกๆ พวกอย่าได้ประมาทเนื้อ จงตั้งใจปฏิบัติตามสติกำลังของตน พระธรรมย่อม
รักษาผู้ปฏิบัติไม่ให้ตกไปในที่ชั่วตามเหตุผลที่ปฏิบัติน้อยและมาก การเชื่อ
พระพุทธศาสนากับเชื่อเหตุดีผลดีเหตุชั่วผลชั่ว ก็มีความหมายอันเดียวกัน เหตุสัมปทาถึง
พร้อมด้วยเหตุ ผลสัมปทาถึงพร้อมด้วยผล รู้รอบคอบในเหตุในผลก็ต้องเลือกเหตุให้
แยบคายถี่ถ้วน เมื่อเหตุดีแล้ว ผลไม่ต้องประสงค์ก็ได้รับตามส่วนควรค่าของเหตุ ผู้เชื่อ
พุทธัมสังฆ์ กับผู้เชื่อเหตุเชื่อผลเป็นใจที่ทรงปัญญา มีหลักเกณฑ์ไม่บกพร่องถูกต้องดี
เอาเป็นประมาณได้เป็นเรือนที่มีชื่อมีแป มีขอบเขต ผู้รู้จักขอบเขต รู้จักประมาณ รู้จักกาล

รู้จักเวลา จะเป็นผู้ทรงปัญญาก้าวหน้าแล ก็จะเป็นโลกุตตรปัญญาด้วย ไม่ใช่โลกียปัญญา เหมือนปุลุชนคนหนา โลกุตตรปัญญาเบื้องต้นก็คือโศดาปัญญา ปัญญาเชื่อพุทธัมมสังฆ์ ไม่จีจางและถึงซึ่งพุทธัมมสังฆ์ เป็นสรวณะตราบเท่าเข้าสู่พระนิพพาน ไม่มีการขบถกิน เป็นโลกุตตรศรัทธา เชื้อมั่นไม่ถอยหลัง เป็นพรหมจรรย์เบื้องต้นเต็มภูมิแล้ว สุปฏิปันโน ก็ว่า พระโศดาบันก็เรียก ข้ามปุลุชนคนหนาไปแล้ว ไม่เสียดายอยากจะทำงละเมิดศีลห้า ไม่เสียดายอยากจะทำงอบายมุข ไม่เสียดายอยากจะทำมิตระชั่ว ไม่เสียดายอยากจะทำงเวรกับท่านผู้ใด ไม่เสียดายอยากจะทำขายเครื่องประหัดประหารและสัตว์เป็น ไม่เสียดายอยากจะทำเนื้อสัตว์ที่ตัวมาเพื่อเป็นอาหาร แม้น้ำเมาและยาพิษก็ไม่เสียดายจะทำจะขายเลย เพราะเกรงสรวณกมณั้มัวหมอง

ธรรมชั้นนี้ ศีลชั้นนี้ เจตนาชั้นนี้ ปัญญาชั้นนี้ สมาธิชั้นนี้ พุทธศาสนาชั้นนี้ เป็นทรัพย์ภายในเบื้องต้นของพระพุทศาสนา มันคงและก็จะก้าวหน้าสูงส่งตรงไปนิพพาน ไม่แหวะไม่วน ไม่จนมุมทุกๆ ด้าน ความคิดคนดีทำได้ง่าย ความชั่วคนดีทำได้ยากแท้ๆ ความชั่วคนชั่วทำได้ง่าย ความคิดคนชั่วทำได้ยากแท้ๆ สิ่งเหล่านี้มีประจำโลกอยู่ไม่ขาดเลย ใครทำได้ ไม่ว่าทางดีหรือชั่ว ใจพาทำดีไว้ให้เป็นที่ยอบอุ่นของใจชั่วนิรันดระ

ทำดีไว้แข่งกับกิเลสของเจ้าตัว ถ้าจะทำชั่วแตกคั้นกับกิเลสเจ้าตัว ก็ตรงกับคำว่า เป็นเมืองขึ้นของกิเลส ไม่อยากถอนตัวออกเป็นอิสระเอกเทศ ถอนออกพรวดไม่ได้ ที่เดียวก็อดทนพากเพียรพยายาม พยายามละชั่วทำดี ละชั่วทำดีอยู่ที่เมืองใจ อันเมืองใจ สงวนไว้ว่าป็นเกลียวธรรมแล้งก็เห็นโทษในทางป็นเกลียว เห็นพระคุณในทางที่ไม่ป็นเกลียว เรามีอิสระทำดีได้ไม่ถึงกับหมดสิทธิไปเปล่าๆ เลย

ดีใดก้าวหน้าไม่มีโทษ ดินนั้นเป็นประโยชน์โปรดใจให้ดีเด่นสูงขึ้น คำว่า “ดี” มีคายคั้นที่ท่านผู้อื่นสมมุติเข้าข้างกิเลสของตัวเป็นส่วนมากตามความอยากของชาวโลก ดีไปในทางจะทำมโอะฆะแห่งโลกสังสารวัฏเป็นทางของนักปราชญ์ทรงพระปัญญาดญาณ บัญญัติสมมุติขึ้น ไม่มีรสชาดขมขึ้นปะปนเปไว้ให้ระอา ท่านผู้ทรงปัญญาย่อมยอมจำนน ไม่เป็นกังวลละละเมิด เปิดประตูใจรับพุทธัมมสังฆ์ ทรงไว้ที่ดวงใจ ถ้าวรับไว้ที่อื่น ก็ยังคั้นหาไม่พบ เลยปลอม

ดีในโลกุตระะ ธุระทางผิดคั้นน้อยลง ใจก็ยังดำรงทรงธรรมก้าวหน้า ก้าวเข้าไปหา อรุณาย-สามิ ฯ เพราะเป็นทางดีไม่มีขวากหนามอันใด ผู้เห็นหนทางในทางใจ พร้อมทั้ง

ใช้ปัญญาอันเห็นชอบ ศรัทธาที่ชวนประกอบ หากพอใจเป็นเอง ไม่มีท่านผู้ใดข่มเหง หากเป็นทิพย์ทางใจ ใจทิพย์ ธรรมทิพย์ ปาฏิหาริย์ทิพย์ก็ว่าได้ไม่ผิด คนเราก็คือ สัตว์ทั้งปวงก็ดีมีปาฏิหาริย์ประจำตัวอยู่แล้ว นกมีปาฏิหาริย์บินได้ ปลา มีปาฏิหาริย์ทางดำน้ำ แมลงวันมีปาฏิหาริย์ทางตอมไต่หยอดไขขาง บรรดาท่านผู้ทำดีก็มีปาฏิหาริย์ไปทางดี บรรดาท่านผู้ไปทางชั่วก็มีปาฏิหาริย์ไปทางชั่วแท้ๆ กรรมและผลของกรรมเป็น ปาฏิหาริย์ทั้งนั้น ส่วนผลลัพธ์ก็ให้ผลตามส่วนควรค่าของเหตุที่สร้างขึ้น เรียกว่า “โลกทิพย์ปาฏิหาริย์”

บรรดาท่านผู้มีกิเลสที่ทรงปาฏิหาริย์และเป็นของทิพย์ โลกทิพย์ มาเกิด แก่ เจ็บ ตาย อีก บรรดาท่านผู้พ้นจากอาสวะโดยสิ้นเชิงก็มีปาฏิหาริย์เข้าสู่อนุปาติเสสนิพพาน ชาติอันเป็นยอดปาฏิหาริย์เหนือโลกไปไม่มีสิ่งที่จะเทียบได้ ผู้ปฏิบัติพระพุทธศาสนาย่อมรู้จักคุณค่าของปาฏิหาริย์และนอกโลกเป็นมหาทิพย์ ใจทิพย์ ธรรมทิพย์อันทรงอยู่มีอยู่ทุกกาล

ปาฏิหาริย์และโลกทิพย์ในทางวัตถุมันใกล้เคียงกับโลกุตตรทิพย์จนไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเนื่อนอกๆ ตาโลกุตตรปัญญาเท่านั้นจึงจะมองเห็นได้ แม้สมาธิห้วงตอนที่รักสงบนิ่งอยู่ท่าเดียว เป็นเกรส่องบาตร** ก็ไม่สามารถจะรู้ได้ (ธรรมส่วนนี้ทำให้ท่านผู้อ่านผู้ฟังชอบชวนคิด)

ผู้ท่องเที่ยวในสังสารวัฏ เกิด แก่ เจ็บ ตาย กับผู้ท่องเที่ยวในสนามทุกข์ก็ดี ท่องเที่ยวในสนามเวรภัยก็ดี ท่องเที่ยวในสวนสะทุกข์*** ก็ดี ท่องเที่ยวเดินสวนสนามป่าโลก ป่าโกรธ ป่าหลงก็ดี สนามแก่ สนามเจ็บ สนามตายก็ดี สังคมทุกข์ก็ดี สังคมสร้างปัญหาต่างๆ ก็ดี สังคมทะเลหลวงไหลก็ดี สังคมหยอกเงาตัวเองและปั่นน้ำเป็นตัวก็ดี เหล่านี้เป็นต้น โดยย่อย่อก็ลงเอยว่ามีความหมายอันเดียวกันทั้งนั้น

เกรส่องบาตร** เป็นสำนวนพระกรรมฐานใช้กัน หมายถึงคนที่ทำอะไรตามเขา โดยไม่รู้เหตุรู้ผล

สวนสะทุกข์*** เป็นศัพท์แสดงที่องค์หลวงปู่หล้าใช้ให้มีความหมายตรงข้ามกับคำว่าสวนสนุก

บรรดาท่านผู้เห็นโทษ เจ้าตัวน้อมลงมาหาตัวว่าเป็นเพราะเจ้าตัวมาหลง มาไหล มาหล้า**** เกิด แก่ เจ็บ ตายในโลกสังสารวัฏอันนี้ แล้วก็รีบเร่งเร่งครัดปฏิบัติศีลธรรม

ในพระพุทธศาสนาเร่งรัดตัดตอน ไม่มีเจตนาอภิชัยอาภรณ์ในลาภ ยศ สรรเสริญ เยนยอ ในอามิสใดๆ ภายนอก ความเห็นชอบของบรรดาท่านเหล่านี้ เป็นสาระแก่นสาร เป็น นักปราชญ์และหมอปริญญาโดยแท้ ไม่ต้องไปสอบในสนามหลวงของชาวโลกก็เป็น ปริญญาธรรมทิพย์อยู่ในตัวแล้ว แต่ยุคของโลกจรวด โลกดาวเทียมก็เป็นของหาได้ยาก นัก เมื่อหากคนนอกได้ยาก ก็ต้องโอปนยิโกลงโอ เข้าปฏิบัติตัวเอง และก็เป็นคำสอนของ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า ให้หาตนดีกว่าหาท่านผู้อื่น

มาหล่า*** เป็นภาษาอีสาน มีความหมายว่า ทำซ้ำๆ

ในสมัยยุคต้นของพระบรมศาสดาที่พักอยู่ไร่ฝ้าย ที่พวกภิกษุวัคคีย์ตามหาหญิง แพศยาที่ลักเอาห่อของแล้วลอบหนีไป พวกภิกษุวัคคีย์ก็ตามหาหญิงแพศยาไปประมาณ สามสิบคน ครั้นไปถึงไร่ฝ้ายอันพระองค์ทรงเสด็จพักอยู่ ก็กราบทูลถวายพระองค์ว่า ข้า แต่พระองค์ผู้ทรงพระเจริญ เห็นหญิงแพศยาที่ลักห่อของ ของพวกเกล้ามาทางนี้หรือไม่ หนอ ?

พระองค์ทรงพระมหากรุณาตอบว่า พวกท่านจะหาท่านผู้อื่น หรือจะหาตนดีกว่า ? แล้วก็พากันกราบทูลพระองค์ว่า หาตนนั้นแหละดีกว่าพระเจ้าข้า พระองค์ทรงพระมหา กรุณาว่า ถ้าอย่างนั้นพวกท่านจงนั่งลงเถิด ตั้งใจฟังให้ดี เราจักแสดงธรรมแก่พวกท่าน พระองค์ก็ทรงพระมหากรุณาเทศนาเรื่องทาน ศีล เนกขัมมะในการออกจากกามารมณ์ และเทศน์อริยสัจสี่ ย่นย่อลงมาก็คือศีล สมาธิ ปัญญาที่ผสมกลมกลืนกัน ผลของการ เทศนากัณฐ์นั้น พวกภิกษุวัคคีย์ซึ่งแปลว่า “พวกเจริญ” ก็ได้ถึงพระโสดาปัตติผลทั้ง สามสิบคน แล้วพระองค์ก็ส่งไปประกาศพระศาสนา ครั้นอยู่มาไม่ช้านานก็สำเร็จพระ อรหันต์ (ธรรมเทศนาของพระพุทธศาสนาเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจไม่เสียเวลา)

ด้านสมาธิภาวนาในทางพระพุทธศาสนา ตั้งสติกำหนดลมหายใจเข้า-ออกเป็น กรรมฐานเลิศในทางพระพุทธศาสนา และก็เป็นแม่เหล็กดึงดูดกรรมฐานอื่นให้มาอยู่ใน วงแขนของอานาปานสติได้ไม่ขัดข้องเลย เว้นไว้แต่ไม่ต้องการดึงมา แม่แปดหมื่นสี่พัน พระธรรมชั้นรั้งจะดึงมาเข้ากับลมหายใจออก-เข้าในปัจจุบันทันด่วนก็ได้ คือ พร้อมกับลม ออก-เข้าอันที่ลมกระทบและถูกต้อง ลมเข้ากระทบที่ใดซัดก็ให้มีสติรู้ไว้ ลมออกกระทบ ที่ใดซัดก็ให้มีสติรู้แจ้งชัดไว้ไม่ลืม

ถ้าจะให้ลมออก-เข้ากระทบเป่าเดียวกันก็ไม่ยาก คือ ลมออก-เข้าจะไม่ผ่านปลาย
จมูกแล้วย่อมเป็นไปไม่ได้ จ้องสติให้รู้ไว้ที่นั่น ไม่ลืมเลย นี่คือ กรรมฐาน มีหลักและมี
อำนาจ แม้จะมีนิมิตแขกมาเกย มาพาดให้ปรากฏ เป็นแสงพระอาทิตย์ก็ดี แสงดาวก็ดี
แสงแก้วก็ดี เหมือนดอกบัวหลวงหรือเหมือนกงจักรก็ดี หรือร่างกายเบา ใจเบา จน
ปรากฏว่าเหาะไปก็ดี หรืออะไรต่ออะไรนับเป็นล้านๆ ก็ได้ อย่าได้ลืมลมออก-เข้าที่ปลาย
จมูกเป็นหลักไว้ เพราะเป็นเป่าเดิม อาจารย์เดิม กรรมฐานเดิม ถ้าหากว่าลืมเปลี่ยนไปทาง
อื่น ฟุ้งซ่านไปทางอื่นก็กลายเป็นว่าวเชือกขาดเรียกว่า ฐานทัพแตก ใช้ไม่ได้ ต้องเป็นผู้มี
สัจจะ ตั้งฐานทัพไว้ให้แน่น มีอธิษฐานไว้ให้ดี ตั้งมั่นด้วยความอดทน มานะ สัจจะ เพียร
เพ่งเร่งภาวนา ขยันหมั่นเพียร ฝนทิ้งให้เป็นเข็ม ก็ต้องถือว่าเป็นธรรมดาเล็กน้อย ความ
เพียรเป็นตะบะเผากิเลส

เพียรในทางที่ชอบย่นลงมาเป็นสองเพียร ละชั่วทำดีก็ว่า เพียรละบาปบำเพ็ญบุญก็
ว่า เพียรขยันละชั่วก็เรียกว่า ผู้จะล่วงทุกข์ได้ก็เพราะความเพียร ความเพียรเป็น
เครื่องประดับของนักปราชญ์ “ความมีศรัทธา มีความเพียร มีสติ มีสมาธิตั้งมั่น มีปัญญา
รอบรู้ทั้งห้าข้อนี้ เป็นพลักรวมพลเป็นกองทัพที่ทรงพระกำลังมากในธรรมะของ
พระพุทธศาสนาแข็งแกร่งมาก”

ศรัทธาเชื่อในเป่ากรรมฐานที่ตั้งไว้ เพียรประกอบกับกรรมฐานที่ตั้งไว้ สติระลึกไว้
ในกรรมฐานที่ตั้งไว้ สมาธิตั้งมั่นในกรรมฐานที่ตั้งไว้ ปัญญารอบรู้ในกรรมฐานที่ตั้งไว้
นั้น ผลารับก็ต้องปรากฏเองตามส่วนควรค่าที่ทำน้อยและมาก ให้ผลไม่ลำบากไม่นิยม
กาลเวลา ไม่เหมือนต้นไม้ผลไม้อันเป็นของนอก

ขอให้สร้างเหตุดีผลไว้ที่ดวงใจ สิ่งไหนพอที่กายวาจาจะช่วยได้ก็ให้ช่วย ผลารับได้
ไม่ต้องบ่นพิไรรำพันหา ก็ได้รับตามส่วนควรค่าของเหตุที่สร้างขึ้นแห่งเมืองใจ ก็ได้รับ
เป็นโลกทิพย์อยู่ที่เมืองใจ ธรรมทิพย์ก็ว่าได้ไม่ผิด จะว่า “ใจ” เป็นบ่อเกิดของความดีความ
ชั่วตามส่วนควรค่าของเหตุที่สร้างขึ้นก็ได้ไม่ผิด เมื่อรักษาและปฏิบัติใจก็เท่ากับปฏิบัติ
รักษากายวาจา เพราะกายวาจาปล่อยให้อิสระ เป็นนายหน้าแล้ว ไม่มีอิสระจะเข้า
ชิงตำแหน่งหาพรรคหาเสียงใดๆ แข่งดีแข่งเด่นได้

เมื่อเป็นเช่นนี้ การปฏิบัติจะเรียกสั้นว่า ปฏิบัติใจก็ได้ไม่ผิด ศีลใจ สมาธิใจ ปัญญา
ใจ แล้วก็กลายเป็นธรรมตัวเดียวที่ทรงไว้กับใจ จะหายก็หายออกจากใจ จะเห็นก็เห็นอยู่

ที่ใจ จะสูงหรือต่ำก็ขึ้นอยู่กับใจ พระไตรปิฎกจะจบก็จบลงที่ใจอันทรงไว้ซึ่งปัจจุบัน
ปัจจุบันธรรม ปัจจุบันใจ ปัจจุบันธาตุ ปัจจุบันขันธ ปัจจุบันสังขาร เรียกได้ใช้ได้ทั้งนั้น
สิ่งเหล่านี้ถ้าทำถูกก็เป็นเมืองขึ้นของพระนิพพานทั้งสิ้น ถ้าทำผิดก็เป็นเมืองขึ้นของ
นรกเปรตหรือสัตว์เดรัจฉาน ฯ

ขอผู้เขียนและท่านผู้อ่าน หรือทั่วทั้งไตรโลกา ด้วยเดชพระพุทธานา จง
ปราศจากสรรพเวรสรรพภัยแก่กันและกัน เป็นมิตรเป็นสหายกันในธรรมที่ชอบยิ่งๆ ขึ้น
ไปจนถึงที่สุดทุกข์โดยชอบ โดยถ้วนทุกเมื่อเทอญ ฯ

คัดลอกจากหนังสือ “ธรรมเป็นของกลาง”

หลวงปู่หล้า เขมปัตโต วันบรรพตคีรี จ. มุกดาหาร

ขอน้อมกราบหลวงปู่ด้วยเศียรเกล้าค่ะ

เป็นผู้หนึ่งที่ชอบอ่านและฟังพระธรรมเทศนาขององค์หลวงปู่หล้าอย่างมากค่ะ

ข้อความที่หลวงปู่สอนใช้ภาษาเข้าใจง่าย แต่แยบคายในการสอนยิ่งนักค่ะ

สะกิดคนโง่อย่างฉฉฉฉ ให้ลูกคิดในสิ่งที่มองข้ามไปในหลายๆ จุดค่ะ

แต่ที่อ่านแล้วซาบซึ่งมากๆ จนร้องไห้

ก็คือประวัติขององค์ท่านที่องค์ท่านเองได้เมตตาเขียนเล่าไว้ค่ะ

โดย: ไก่แก้ว 11 มี.ค. 48 - 15:27

จากหนังสือเล่มเดียวกันกับกัณฑ์เทศน์ข้างบนนะคะ

หลวงปู่ท่านให้วิธีอธิษฐานจิตผูกติดกับพระพุทธศาสนาแน่นหนาไม่มีประมาณค่ะ

คำอธิษฐานจิตผูกติดกับพระพุทธศาสนาแน่นหนาไม่มีประมาณ

อิริยาบถทั้งสี่สำหรับวันหนึ่งคืนหนึ่งต้องแบ่งเวลาออกใช้เป็นข้อวัตรส่วนตัว

อธิษฐานจิตในใจให้ดี ออกปากเสียงเบาๆ ก็ดี ก่อนนอนตอนสี่ทุ่มก็ดี ตื่นนอนตอนตีสาม
ก็ดี หรือเดินจงกรมตอนแรกก็ดี หรือก่อนภาวนานั่งตอนแรกก็ดี แล้วแต่เห็นว่าเหมาะสม
โอกาสเวลาของตนที่จะแบ่งไว้ใช้ให้นึกและว่าดังนี้

ระลึกได้ไม่ระลึกได้ก็ดี ขอผูกขาดจงขาดกราบเท้าทูลถวาย ขอขมาโทษต่อพุทธัม
สงฆ์ด้วยกาย วาจา ใจ อยู่ทุกเมื่อ ไม่มีประมาณเพื่อพ้นทุกข์ในสงสารโดยถ้วนสิ้นเชิงใน
ชาตินี้เทอญ

ระลึกได้ไม่ระลึกได้ก็ดี ขอผูกขาดกราบเท้าทูลถวายชีวิตจิตใจวาจา ปฏิบัติบูชาต่อ
พุทธัมสงฆ์อยู่ทุกเมื่อ ไม่มีประมาณ เพื่อพ้นทุกข์ในสงสารโดยถ้วนสิ้นเชิงในชาติ
นี้เทอญ

ระลึกได้ไม่ระลึกได้ก็ดี ขอผูกขาดจงขาดกราบเท้าทูลถวาย สกกลาย สกกลวาจา
สกลใจ เป็นสรรมนุษย์สมบัติ เป็นสรรพสวรรค์สมบัติ เป็นสรรพรหมสมบัติ เป็น
สรรพนิพพานสมบัติ กราบเท้าทูลถวายพุทธัมสงฆ์อยู่ทุกเมื่อ ไม่มีประมาณ เพื่อพ้นทุกข์
ในสงสารโดยถ้วนในชาตินี้เทอญ

ระลึกได้ไม่ระลึกได้ก็ดี ขอผูกขาดจงขาดกราบเท้าทูลถวาย สกกลาย สกกลวาจา
สกลใจ เป็นสรรพข้า เป็นสรรพทาสุพุทธัมสงฆ์อยู่ทุกเมื่อ ไม่มีประมาณ เพื่อพ้นทุกข์ใน
สงสารโดยถ้วนในชาตินี้เทอญ

ระลึกได้ไม่ระลึกได้ก็ดี ขอผูกขาดจงขาดกับสิ่งที่มีวิญญาณครองสิ่งอยู่ในสรรพ
ไตรโลกธาตุทุกถ้วนหน้า ขอปราศจากสรรพเวรสรรพภัยแก่กันและกันเสมอภาคเหมือน
หน้ากลองโดยมิได้ลำเอียงเลย และจงได้รับส่วนกุศลของข้าพเจ้าผูกขาดจงขาดอยู่ทุก
เมื่อไม่มีประมาณจะพ้นจากกองทุกข์ในสงสารโดยถ้วนสิ้นเชิงทุกถ้วนหน้า เทอญ ฯ

ระลึกได้ไม่ระลึกได้ก็ดี ปัจจุบันจิต ปัจจุบันธรรมอันใดที่เป็นธรรมอันหลุดพ้น ไม่
กลับกลอกไม่เหลือเศษ ข้าพเจ้าก็ดี บรรดาท่านผู้เคารพรักปฏิบัติธรรมใน
พระพุทธศาสนาเพื่อหลุดเพื่อพ้นโดยถ้วนในปัจจุบันชาติก็ดี จงหลุดพ้นจากอาสวะโดย
เด็ดขาด ไม่มีเชื้อเหลืออยู่ทุกเมื่อเทอญ

โดย: ไก่แก้ว 11 มี.ค. 48 - 15:38